

PhD the journey เส้นทางสู่ดร.

ผู้เขียน: อภิญญา สิงโสภา

เส้นทางที่แลกมาด้วยหยาดเหงื่อและคราบน้ำตา

ของครูพี่พลอยที่กำลังเรียนป.เอกอักษรจุฬาในวัย 27 ปี

และจะจบป.เอกก่อนอายุ 30 ปี

**แชนด์เคล็ด (ไม่) ลับ ในการเอาตัวรอดในการเรียนป.เอก
และการทำงานเป็นติวเตอร์ ผู้ช่วยวิจัย และอาจารย์พิเศษ
ระหว่างเส้นทางการเรียนป.เอก ภาษาศาสตร์ อักษรจุฬา
ฉบับผู้หญิงคนหนึ่ง ที่ใช้ความขยันมากกว่าพรสวรรค์**

**ไม่ว่าเส้นทางของคุณจะเป็นอย่างไร จะเป็นการเรียนต่อ
ป.โท ป.เอก หรือเส้นทางใดๆ ก็ตามที่คุณเลือก
ครูพี่พลอยหวังว่าประสบการณ์ในหนังสือเล่มนี้
จะเป็นกำลังใจ และเป็นเพื่อนร่วมทางคนหนึ่งให้กับคุณ
ถ้าพร้อมแล้ว มาออกผจญภัยไปด้วยกันค่ะ :)**

สารบัญ

บทนำ	5
บทที่ 1 อีเมลเปลี่ยนชีวิต	8
บทที่ 2 เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษากลายเป็นพ่ออีกคน.....	13
บทที่ 3 กฎแรงดึงดูด.....	16
บทที่ 4 ให้ฉันเรียน แล้วได้อะไร	21
บทที่ 5 Perfectionist	26
บทที่ 6 ไม่เลือกงาน ไม่ยากจน	31
บทที่ 7 ความสามารถของเรามีไว้สำหรับ	36
คนที่เห็นคุณค่าของเราเท่านั้น.....	36
บทที่ 8 กัลยาณมิตร	42
บทที่ 9 ทำทุกวัน ทำทันที.....	49
บทที่ 10 โอกาสไม่เคยคอยใคร	54
บทที่ 11 ลงทุนกับตัวเอง	59
บทที่ 12 งานไม่ใหญ่แน่นอนะวี	64
บทที่ 13 ของฟรีมีในโลก	69
บทที่ 14 การศึกษาเปลี่ยนชีวิต	73
บทที่ 15 ในวันที่ฟ้าไม่เป็นใจ.....	79
บทที่ 16 รสชาติของการเติบโต	86
บทที่ 17 ชีวิตลิขิตเอง	91
บทที่ 18 แอดมินครูพี่พลอย.....	95
บทที่ 19 บุคลิกพลิกชีวิต	100
บทที่ 20 มากกว่าคำว่าหมอ	106
บทที่ 21 แต่ครูผู้เป็นที่รัก	110
บทที่ 22 ไม่คาดหวัง ไม่ผิดหวัง	115

บทที่ 23	เปิดเทอมใหม่หัวใจว้าวุ่น	120
บทที่ 24	โลกนี้ไม่มีใครที่ไร้ค่า	125
บทที่ 25	วิทยานิพนธ์ที่ดี คือวิทยานิพนธ์ที่เสร็จ.....	130
บทที่ 26	เส้นทางสู่การผลิงาน.....	137
บทส่งท้าย		146

บทนำ

สวัสดีค่ะ “ครูพี่พลอยนะคะ กำลังเรียนป.เอกอยู่ที่อักษรจุฬา” นี่คือประโยคเปิดคลิปที่พลอยชอบพูดค่ะ

พอบอกว่าเรียนป.เอกทุกคนก็มักจะบอกว่าเก่งจัง เรียนดร. เป็นอาจารย์พิเศษด้วย แต่บอกตรงๆ เลยค่ะ ทุกคนก็แสดงด้านที่ภูมิใจลงโซเชียลอยู่แล้ว แต่เบื้องหลัง ต้องแลกมาด้วยอะไรบางอย่างเสมอค่ะ

เมื่อโตขึ้นถึงได้เข้าใจว่า ความตั้งใจข้อความสำเร็จไม่ได้ หุ่เมตั้งใจทุกอย่าง ไม่ได้การันตีเลยว่าผลลัพธ์จะเป็นไปตามที่เราคาดหวัง

ประสบการณ์สดๆ ร้อนๆ คือการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์เมื่อเดือนพฤศจิกายน 67 ค่ะ ของป.โท ป.เอกจะคล้ายๆ กันเลย พุดง่ายๆ คือจะเป็นการนำเสนอโครงร่าง และตามด้วยการสอบปากเปล่า ที่มีอาจารย์ 5 คน มาถามคำถาม และพิจารณาว่าหัวข้อนี้สามารถทำได้จริงไหม ควรทำไหม หรือไปต่อได้ไหม อะไรแบบนี้ค่ะ

พลอยตั้งใจทำโครงร่างมากๆ สุดความสามารถค่ะ ผลสอบคือหัวข้อผ่านนะคะ แต่อาจจะมีจุดที่ทำไม่ได้จริง จากสถิติหรืออะไรก็แล้วแต่ ทำให้ต้องแก้พอสมควร และณ ตอนสอบไม่สามารถรวบรวมความคิด สร้างโครงร่างใหม่ในชั่วโง่ได้ และตอนที่สอบ ก็ตอบคำถามได้ไม่ค่อยดี เรียกว่าสมอง blank ไปชั่วคราว นึกภาพเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ช็อต อะไรแบบนั้นเลยคะ ตอนนี้นึกไปก็แอบขำ แต่ตอนสอบเสร็จขำไม่ออก และร้องไห้หนักมาก

ที่ร้องไห้ ไม่ใช่ว่าเสียใจว่าผลสอบไม่ค่อยดี แต่เสียใจมากกว่าที่ทำให้อาจารย์ทุกท่านผิดหวัง เฟลกับตัวเองมากๆ แต่พลอยเริ่มเป็นอาจารย์พิเศษที่มิดลแล้วค่ะ อีกวันต้องไปสอนที่มิดล เลยต้องฮีบไว้ และไปต่อค่ะ วันนั้นเป็นการเรียนครั้งสุดท้ายก่อนสอบพูด จึงต้องทั้งตัวสอบปลายภาค และมีสอบ listening ต้องตั้งใจดี๊ดี และนักศึกษาช่วยฮิลใจมากๆ เลยค่ะ

ทุกคนเคยได้ยินมั้ยคะว่าปัญหาในโลกนี้มี 2 แบบ คือปัญหาที่แก้ได้ กับแก้ไม่ได้ แต่พลอยมาคิด
ได้ว่าเรื่องวิทยานิพนธ์ ยังแก้ได้ค่ะ ผลสอบวันนั้นไม่ได้มีผลอะไรกับเกรด ไม่ได้หักคะแนน ไม่ได้
ทำให้จบช้าลงเลย เลยค่อยๆ แก้ใหม่ แบบที่รู้แล้วว่าควรทำแบบไหนค่ะ

คุณสมบัติในการเรียนป.เอก สำหรับพลอย ไม่ใช่ความรู้ แต่เป็นความรู้สึกชีวิต 55555 ล้มสักรี่ครั้ง ก็
ยังกลับมาเริ่มใหม่ เพราะเรารู้ค่ะว่าอาจารย์หวังดีกับเราเสมอ อยากให้งานออกมาดีที่สุด และทำให้
เราพัฒนาตัวเองตลอดเส้นทางการเรียนค่ะ

พลอยเขียน journey นี้ครั้งแรกในวันเกิดครบ 27 ปี ไว้เป็นบันทึกเตือนใจ ว่ากว่าจะได้ถึงจุดหมาย
ระหว่างทางต้องมีอุปสรรคบ้าง ทำให้การเดินทางของเรามีคุณค่า แต่อุปสรรคอย่ามาเยอะเกินนะคะ
ขอแบบพอดีๆ 5555555

บทต่อไป จะพาคุณผู้อ่านย้อนไปดูเส้นทางการเรียนป.เอก ตั้งแต่สอบเข้าเลย ไว้เป็นประโยชน์กับ
คนที่สนใจเรียนต่อป.โท ป.เอก และขอเชิญไปพบกับประสบการณ์สุข เศร้า เกล้าน้ำตา ของครูพี่
พลอยที่เริ่มเรียนป.เอกอักษรจุฬา ในวัย 25 ปี และ (หวังว่า) จะจบป.เอกก่อนอายุ 30 ให้ได้ค่ะ

บทที่ 1 อีเมลเปลี่ยนชีวิต

สิ่งสำคัญที่สุดในการเรียนป.โท ป.เอก คืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ค่ะ เป็นตัวแปรสำคัญว่าเราจะเดินทางแบบ suffer มาก หรือ suffer น้อยที่สุด😓 (suffer (v.) แปลว่า ทรมานค่ะ)

เล่าก่อนว่าพลอยจบป.ตรีอักษรจุฬา เอกภาษาสเปน โทภาษาอังกฤษ แต่สนใจต่อป.โทด้านภาษาศาสตร์ อักษรจุฬาที่เดิม ตอนแรกลังเล 2 สาขา คือการแปล ของอักษรจุฬาเช่นกัน และภาษาศาสตร์ เพราะตอนปี 4 พลอยมีโอกาสดำรงวิชา “ภาษาศาสตร์กับการแปล” ที่เชิญอาจารย์ทั้งสาขาการแปล และภาษาศาสตร์มาสอนหลายท่านค่ะ และรู้สึกชอบเลย

พลอยลงวิชาเรียนของภาษาศาสตร์น้อยมากเลย (แค่ 1 ตัว) เลยเหมือนมาเริ่มใหม่พอสมควรค่ะ

วันปฐมนิเทศป.โท จะมีอาจารย์ทุกท่านมาแนะนำหลักสูตร และการเรียนต่างๆ จบวันจึงมีการบ้านให้เขียนสรุป (reflection) ว่าวันนี้ได้เรียนรู้อะไรบ้าง และสนใจทำสาขาอะไร คือภาษาศาสตร์ก็จะแยกสาขาย่อยไปอีก เช่น สัทศาสตร์ (Phonetics) สัทวิทยา (Phonology) วากยสัมพันธ์ (Syntax) ภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) หรือภาษาศาสตร์จิตวิทยา (Psycholinguistics) และอาจารย์แต่ละท่านในภาค ก็จะเชี่ยวชาญคนละสาขากันค่ะ แทบไม่ทับทางกันเลยคะ

พลอยสนใจด้านสัทศาสตร์ เพราะเคยเรียนสัทศาสตร์ของทั้งภาษาสเปนและอังกฤษแล้วชอบ จึงเขียนไปใน reflection ค่ะ ปีนั้นต้องส่ง reflection ไปที่อ.ท่านหนึ่ง และบังเอิญอ.เชี่ยวชาญด้านสัทศาสตร์อยู่พอดี อาจารย์จึงตอบอีเมลกลับมาว่าสนใจมากคุยกันมัย ครุมีหัวข้อคร่าวๆ ที่อยากให้นิสิตทำ จะทำเป็นวิทยานิพนธ์ หรือโปรเจกเล็กๆ ก็ได้ และเราก็ตอบไปเลยว่าตกลงค่ะ นัดวันเรียบร้อยเลย ตั้งแต่เปิดเทอมอาทิตย์แรก

และใช้คะ ปัจจุบันอาจารย์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้งป.โท และป.เอกของดิฉัน (อยู่ตั้งแต่อาจารย์เป็นอ.ดร. จนเป็น ผศ.ดร.)

ดังนั้น สิ่งที่ยากบอกทุกคนคือ ให้พยายามเลือกสาขาที่สนใจและเข้าหาอาจารย์เลย พलयโชคดีที่หาเจอเร็ว แต่บางคนต้องเรียนก่อน ถึงจะเจอสาขาที่สนใจ แต่ก็ไม่ใช่สายค่ะ ถ้ามีหัวข้อคร่าวๆ แล้วแนะนำให้เข้าหาอาจารย์ค่ะ เราเลือกอาจารย์ได้ แต่อาจารย์ก็ต้องเลือกเราด้วยค่ะ บางทีโควตาการรับนิสิตที่ปรึกษาก็จำกัด ถ้ามีโอกาาก็รีบ ก่อนอาจารย์จะเต็มค่ะ

จริงๆ พलयเคยเรียนวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้น ซึ่งเป็นวิชาบังคับของคณะอักษร ทุกคนเรียนมาหมดยังโชคดีที่เก็บ lecture ไว้อยู่ เลยเอามาทบทวน แต่แทบจำอาจารย์ที่สอนไม่ได้เลย ขอโทษค่ะ เพราะฉะนั้นก่อนหน้านี้ยังไม่รู้จักและไม่เคยคุยส่วนตัวกับอ. มาก่อนเลย เจอครั้งแรกตอนสอบสัมภาษณ์ค่ะ

วันแรกที่เข้าไปพบอาจารย์ อาจารย์ถามคำถามแรกว่า “อภิญญา ชื่อเล่นชื่ออะไรนะคะ” ไม่รู้จักกัน เบอร์นั้นเลย555555

วันแรกที่คุยกัน อาจารย์แนะนำให้ทำ 2 หัวข้อ คือการออกเสียงภาษาไทยของชาวต่างชาติ เพราะที่คณะมีชาวต่างชาติมาเรียนภาษาไทยเยอะ กับอีกเรื่องคือทำภาษาสเปน ซึ่งแทบจะยังไม่มีใครทำด้านการออกเสียงภาษาสเปนกับผู้เรียนชาวไทย ในเชิงสัทศาสตร์โดยเฉพาะ

และถ้าจำไม่ผิดครั้งที่ 2 ที่ไปนัดเจออาจารย์ ดิฉันคิดหัวข้อวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับภาษาสเปนไปเสนอ และอาจารย์พูดว่า “น่าสนใจมากเลยครับ” ทำให้ดิฉันได้หัวข้อตั้งแต่ปี 1 เดือนแรกที่เข้าไปเลย และเรื่องราวก็ดำเนินต่ออย่างราบรื่นบ้าง ไม่ราบรื่นบ้าง ติดช่วงโควิดบ้าง จนจบป.โทในเวลาสองปี สร้างตำนานไว้ที่ภาควิชาภาษาศาสตร์ อักษร จุฬา ปกติจะเรียนกัน 3-4 ปีค่ะ 2 ปีถือว่าเร็วมาก

แต่ตำนานก็ยังไม่จบแค่นั้น เมื่อจบป.โทแล้วขอพักสักแปบ หางานบ้างทั้งงานราชการ และงานสถานทูตที่ใช้ภาษาสเปน ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง และยังเลือกมากอยู่ อาจารย์ที่ปรึกษาก็ยังจ้างช่วยทำวิจัย และผ่านไปแค่ไม่กี่เดือนวันนึงอาจารย์ก็ไลน์มาบอกว่า

“มาเรียนป.เอกมัย 555”

จำไม่ได้แล้วว่าคุยเรื่องอะไรอยู่ แต่ชวนง่ายเหมือนชวนไปกินขนม และดิฉันก็ใจง่ายเลย แวบแรกเลยคือ ก็โอเคนะ55555

อาจารย์ช่วยคิดให้เลย ตอนแรกจะให้ลงแบบ thesis only หมายถึงทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ไม่ต้องลงเรียนหน่วยกิต แต่อาจารย์ก็ไปประชุมกับอาจารย์ในภาค และคิดให้ (อีกแล้ว) ว่าถ้าลงแบบ thesis only จะต้องมีส่วนที่ใหญ่มาก และกังวลเรื่องการตีพิมพ์บทความตอนจบ เลยแนะนำให้เรียนแบบลงหน่วยกิตธรรมดา แต่ต้องมาเรียนวิชาพื้นฐานซ้ำ 3 ตัว ซึ่งก็ไม่มีปัญหาอะ เหมือนทบทวนไปในตัว ก่อนไปต่อ

สรุปคือ พลอยก็ตอบตกลง หลังคุยกับคุณแม่ ตอบไปภายในวันนั้นเลย และสิ่งที่ต้องเตรียมตัวก่อนเข้าเรียนป.เอก คือ

- สอบภาษาอังกฤษ พลอยเลือก CUTEP (ตอนป.โทก็สอบ CUTEP ค่ะ) ของป.เอก ต้องได้ 67 คะแนนขึ้นไปจริงๆ มีข้อสอบภาษาอังกฤษอื่นๆ อีก และแต่ละสาขาก็อาจจะมีเกณฑ์ที่แตกต่างกันออกไปค่ะ มีเกณฑ์ที่สามารถสมัครได้ แต่ต้องลงวิชาภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษาเพิ่ม และแบบที่ผ่านฉลุย ไม่ต้องลงเรียนอะไรเพิ่มค่ะ
- ทำโครงร่างวิทยานิพนธ์คร่าวๆ ไม่ต้องจริงจังมาก แต่แค่พอให้อาจารย์เห็นว่ามีหัวข้ออะไรในใจ และระหว่างทางก็เปลี่ยนหัวข้อได้ค่ะ ไม่บังคับเลย แต่พลอยทำเรื่องเดิม คือเรื่อง “บุคลิกภาพกับเสียงพูด” แน่แน่มากจ้ะ ความจริงคือคิดอย่างอื่นไม่ออกแล้ว55555
- เตรียมตัวสอบ การสอบของสาขาภาษาศาสตร์ เป็นข้อสอบ Take home exam ที่มีคำถามมาให้เลือก แล้วแต่ถนัด และไปหางานวิจัยอย่างน้อย 6 งาน เพื่อตอบคำถาม คือให้ค้นคว้าได้เต็มที่ค่ะ เปิดอินเทอร์เน็ต เปิดตำราเต็มที่เลย เป็นการวัดความรู้เบื้องต้นค่ะ ใช้เวลาหลายวันอยู่

บทที่ 2 เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษากลายเป็นพ่ออีกคน

Ep ที่แล้วเล่าแค่จุดเริ่มต้นในการเจออาจารย์ที่ปรึกษาอะคะ แต่ยังไม่ได้เล่าอะนะ ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีบทบาทอย่างไรบ้าง

ตามที่ทุกคนเห็นชื่อเลยอะ อาจารย์มีไว้ให้เราไปปรึกษาหัวข้อวิทยานิพนธ์อะ ว่าหัวข้อเราโอเคไหม คำถามวิจัยโอเคไหม ออกแบบการทดลองยังงี้ดี วิเคราะห์ผลอย่างไร พูดย่างๆ คือปรึกษาทุกขั้นตอนอะ และทุกคนรู้ไหมอะ วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่ทุกคนเคยอ่าน ได้ผ่านตาอาจารย์ที่ปรึกษาทุกตัวอักษร ผ่านการแก้มาแล้วนับไม่ถ้วน อาจารย์นั่งอ่านซ้ำๆ อย่างน้อย 3-4 draft แน่นนอน

และไม่ว่าจะมีปัญหาเล็กๆ เช่นเอกสารในขั้นตอนใดติดขัด หรือปัญหาใหญ่ๆ เช่นเกี่ยวกับเนื้อหา งานวิจัย อาจารย์ก็อยู่ตรงนั้นเสมอ เหมือนเนื้อเพลงที่ว่า “จะไปในทันใด จะไปยืนเคียงข้างเธอ จะอยู่ดูแลเคียงข้างเธอ ให้เธอหมดความกังวลใจ” (เก๋ามาก) อาจารย์เป็นคนที่ตอบไลน์เร็วมากอะ วันก่อนส่งไฟล์ไปให้เซ็น กำลังพิมพ์เกริ่นๆ ว่ารบกวนลงนามให้ด้วยนะอะ ยังเรียบเรียงคำพูดไม่เสร็จเลย อาจารย์เซ็นกลับมาให้แล้ว 55555

อาจารย์ช่วยให้คำแนะนำพลอยมาตั้งแต่เรียนป.โท ตอนนั้นประสบการณ์ทำวิจัย = 0 แต่อาจารย์ก็แนะนำทุกขั้นตอนเลยอะ แม้แต่ตอนส่งอีเมลไปเชิญกรรมการสอบ ยังให้ส่งไปให้ตรวจก่อนอีก และความรู้สึกที่รู้สึกที่อาจารย์กลายเป็นพ่อแล้ว คือตอนป.โท ตอนตีพิมพ์บทความที่วารสารหนึ่ง แต่เกิดปัญหานิดหน่อย อาจารย์ไปสั่งให้หมดทุกอย่างอะ ไฟท์ทุกอย่างให้ advisee เหมือนเป็นลูกตัวเองเลยอะ

วันรับปริญญา เป็นวันที่เราภูมิใจ เพราะอ.ที่ปรึกษา ได้เจอคุณพ่อ คุณแม่เป็นครั้งแรกอะ ท่านดูภูมิใจในตัวเรามาก อวดกับคุณแม่ใหญ่เลย และเรามีความสุขมากอะ ที่เห็นคนที่เรารักอยู่ในภาพเดียวกัน

ตั้งแต่ยังไม่เข้าเรียนป.เอก อาจารย์ชวนพลอยมาเป็นผู้ช่วยวิจัยด้วยค่ะ เป็นโปรเจกต์ที่ไม่เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ แต่เป็นเรื่องเสียงที่เราช่วยงานได้ ทำให้ได้รายได้หลักหมื่นเลยคะ

มีความรู้สึกที่อาจารย์เป็นคนชวนเรามา และพยายามทำให้เรามีรายได้ตลอดการเรียนป.เอกคะ แม้ว่าอาจารย์จะยุ่งมากกกก แต่ก็ไม่เคยลืมรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ จำแม่นมาก พอโครงการนี้จบ ก็วางแผนต่อว่าจะขอทุนโครงการไหนต่อดี ที่ทำให้พลอยมีรายได้

คือพลอยเรียนอย่างเดียว ไม่ได้มีงานประจำ (เพราะเป็นการเรียนในเวลาราชการ ทำงานไม่ได้) แต่ได้รายได้จากผู้ช่วยวิจัยมาเป็นค่าขนมรายเดือน และค่าเทอม โดยไม่ต้องรบกวนพ่อแม่คะ คือเพื่อนๆ เราเป็นวัยทำงานกันหมดแล้ว แต่เรายังไม่มีงานทำ และก็ต้องกินต้องใช้เนอะ

ยังไม่พอ ไม่รู้จะไปสุดที่ตรงไหน พอป.เอกปี 2 อาจารย์เริ่มมองหาช่องทางอาชีพให้แล้ว55555 คือเป็นคนแนะนำให้ป.เอก.พิเศษ ที่มหิดล คือการเป็นอ.พิเศษ มักไม่ค่อยประกาศสาธารณะ แต่จะอาศัย connection บอกต่อกันมากกว่า

แม้วันที่สอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ ที่ผลสอบอาจจะออกมาไม่ค่อยดี อาจารย์ที่ปรึกษายังโทรมาปลอบใจ บอกว่า มันไม่ได้แย่นขนาดนั้น จริงๆ ผ่านแล้ว อารมณ์พอปลอบลูกสุดๆ น่ารักมาก และคิดหาทางวางแผนกันใหม่ อาจารย์ให้ไปตั้งสติสัก 2 วัน ซึ่งก็ประมาณนั้นจริงๆ แล้วค่อยลงมือแก้คะ

Advisee จะเรียกอาจารย์ว่าปะป๊า กัน อาจารย์มีลูก 2 คน ยอดมนุษย์สุดๆ แค่นี้ลูกก็คงหมดแรงแล้ว แต่เนี่ยทำงานสารพัดอีก จริงๆ ความลับคือ เคยอยากตั้งชื่อลูกเหมือนชื่อลูกสาวของอาจารย์เลยคะ บังเอิญสุดๆ แต่ชีวิตนี้คงไม่ได้มีลูกแล้ว55555 รอดลูกอาจารย์แทนดีกว่า อาจารย์ชอบโพสต์ลง Facebook เราก็เป็น FC คอยติดตาม หลงรักลูกเค้าสุดๆ